

Josef Auspitz (1812–1889)

Německojazyčné učitele a inspektory v našem výběru reprezentuje pedagog, novinář a politik Josef Auspitz. Pozdější konvertita Auspitz se narodil v židovské rodině v Mikulově, kde rovněž absolvoval místní piaristické gymnázium. Po maturitě studoval dva roky ve Vídni filozofii, doktorát získal na univerzitě v Pešti. Poté se vrátil do Vídně, kde začal studovat medicínu, pak se ale věnoval spíše matematice, mechanice a astronomii; na polytechnickém institutu pak studoval chemii, účetnictví a obchodní právo. Právě poslední dva

Obr. 44: Josef Auspitz (foto Archiv města Brna)

jmenované obory od roku 1847 vyučoval na vídeňské technice, koncem roku 1849 byl jmenován profesorem účetnictví a obchodního práva na nově založené Vysoké škole technické v Brně. Od roku 1852 byl ředitelem německé realky v Brně; od roku 1862 působil na vyšší tkalcovské škole v Brně. Po vydání nového školského zákona roku 1869 byl jmenován do funkce zemského školního inspektora (ve stejném roce byl také zvolen za poslance do moravského zemského sněmu). Vedle toho ale dál plnil své pedagogické a ředitelské povinnosti, navíc od roku 1870 spolupracoval s redakcí novin „Tagesbote aus Mähren und Schlesien“ (list německých liberálů); od roku 1861 rovněž zasedal v brněnském obecním výboru. Toto jeho mnohostranné angažmá a liberální politické postoje vyvolávaly ostrou kritiku

ze strany konzervativců (jeden z novinových útoků na Auspitze je součástí vybraných úryvků). Po personálních změnách v Hohenwartově vládě roku 1871 na svůj post zemského inspektora rezignoval a odešel ze státních služeb, nicméně v politice a veřejném životě se angažoval nadále. Auspitz je příkladem vzdělaného odborníka, který značnou část života spojil se školstvím, jež ale zároveň nikdy netvořilo výhradní sféru jeho zájmu.

Josef Pešek (1872–1924)

Naděšený učitel, propagátor moderních výukových metod a mezi učiteli mimořádně oblíbený školní inspektor Josef Pešek pocházel ze Sázavy. Hned po maturitě roku 1891 nastoupil místo pomocného učitele, po složení odborné učitelské zkoušky nastoupil do funkce cvičného učitele na učitelský ústav do Soběslavi. Jeho studenti na něj později vzpomínali jako na oblíbeného a energického učitele, který je sezna-